

Evropska komisija

KLJUČNI INSTRUMENTI ZA PODPORO NAČRTU OKREVANJA ZA EVROPO

#EUBudget #EUSolidarity #StrongerTogether

27. maj 2020

Vsi programi in vsa denarna sredstva, mobilizirana v okviru instrumenta **Next Generation EU**, se bodo uporabili za izpolnjevanje najpomembnejših potreb držav članic EU in njihovih partnerjev pri okrevanju.

Sredstva bodo usmerjena tja, kjer so lahko najbolj v pomoč, tako da bodo dopolnjevala in stopnjevala bistveno delo, ki že poteka v državah članicah.

KDO JE UPRAVIČEN?	Regije, podjetja in državljani	Podjetja	Zdravstveni sektor	Svetovni partnerji
	Dvojni zeleni in digitalni prehod			
INSTRUMENTI	<ul style="list-style-type: none">Mehanizem za okrevanje in odpornostREACT-EU (kohezijska politika)Okrepljena kohezija in razvoj podeželjaOkrepljeni mehanizem za pravični prehod	<ul style="list-style-type: none">Instrument za podporo plačilni sposobnostiOkrepljeni program InvestEUInstrument za strateške naložbe	<ul style="list-style-type: none">Novi program za zdravjeOkrepljeni program Obzorje EvropaOkrepljeni mehanizem rescEU	<ul style="list-style-type: none">Jamstvo za zunanje delovanjeEvropski sklad za trajnostni razvoj
KDO POSREDUJE?	Evropska komisija in države članice	Evropska investicijska banka in drugi javnofinančni partnerji	Evropska komisija	Evropska komisija in mednarodne organizacije

Naložbe bodo potekale prek različnih instrumentov v okviru treh stebrov.

1 Pomoč državam članicam, da bi okrevale in odpravile posledice krize ter iz krize izšle močnejše kot pred njo

EVROPSKI MEHANIZEM ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

- Vključen bo v **evropski semester**.

Uporaba:

Naložbe in reforme, tudi za zeleni in digitalni prehod.

Mehanizem:

Nepovratna sredstva in posojila z izvajanjem nacionalnih načrtov držav članic za okrevanje in odpornost, opredeljenih v skladu s cilji evropskega semestra, tudi glede zelenega in digitalnega prehoda ter odpornosti nacionalnih gospodarstev.

Proračun:

560 milijard evrov, od tega 310 milijard evrov za nepovratna sredstva in 250 milijard evrov za posojila.

Ključ za dodelitev:

Dostopno vsem **državam članicam** s poudarkom na najbolj prizadetih državah.

POMOČ PRI OKREVANJU ZA KOHEZIJO IN OBMOČJA EVROPE (REACT-EU)

- Dodatna sredstva** v obdobju 2020–2022 za **sedanje programe kohezije** in za **Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim**.

Uporaba:

Subvencije za zaposlovanje, sheme skrajšanega delovnega časa in ukrepi za zaposlovanje mladih; likvidnost in plačilna sposobnost MSP.

Mehanizem:

Prožna kohezijska politika, nepovratna sredstva za občine, bolnišnice, podjetja prek organov upravljanja držav članic. Nacionalno sofinanciranje ni potrebno.

Proračun:

55 milijard evrov dodatnih sredstev za kohezijsko politiko med letoma 2020 in 2022.

Ključ za dodelitev:

Osredotočenost na najbolj prizadete države in regije ob upoštevanju resnosti **gospodarskih in socialnih učinkov** krize, vključno s stopnjo brezposelnosti mladih, ter relativne blaginje držav članic.

PODPIRANJE PRAVIČNEGA PREHODA

Komisija predlaga tudi pomoč pri prehodu na podnebno nevtralnost s sredstvi iz instrumenta Next Generation EU. Zato bo povečala sredstva za **Sklad za pravični prehod** na največ 40 milijard evrov. To bi moralo pomagati omiliti socialno-ekonomske učinke prehoda v najbolj prizadetih regijah.

Komisija prav tako predlaga okrepitev proračuna za **Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja** v vrednosti 15 milijard evrov za podporo podeželskim območjem pri izvajanju potrebnih strukturnih sprememb v skladu z evropskim zelenim dogovorom. To bo pripomoglo tudi k doseganju ambicioznih ciljev v zvezi z novo strategijo za biotsko raznovrstnost in novo strategijo „od vil do vilic“.

2 Zagon gospodarstva in pomoč pri prebujanju zasebnih naložb

INSTRUMENT ZA PODORO PLAČILNI SPOSOBNOSTI

- Novi instrument za podporo lastniškemu kapitalu **podjetij, ki so sposobna preživeti** in jih je prizadela koronavirusna kriza.

Uporaba:

Podpora lastniškemu kapitalu podjetij, ki so sposobna preživeti, iz vseh gospodarskih sektorjev za obravnavanje težav, povezanih s plačilno sposobnostjo, ki jih je povzročila pandemija koronavirusa, ter pomoč tem podjetjem pri zelenem in digitalnem prehodu.

Mehanizem:

Vzpostavitev proračunskega jamstva EU za skupino Evropske investicijske banke, da bo lahko mobilizirala **zasebni kapital** (prek finančnih posrednikov, na primer neodvisno upravljanih skladov ali subjektov za posebne namene).

Proračun:

31 milijard evrov.

Ključ za dodelitev:

Na podlagi povpraševanja in na voljo **vsem državam članicam**, s posebnim poudarkom na tistih, ki jih je koronavirusna kriza še posebej prizadela in imajo manj možnosti za posredovanje prek nacionalne državne pomoči, v najbolj prizadetih sektorjih.

Okrepljeni program InvestEU (VKLJUČNO Z INSTRUMENTOM ZA STRATEŠKE NALOŽBE)

Uporaba:

Naložbe v trajnostno infrastrukturo, raziskave in inovacije ter digitalizacijo, MSP in podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, socialne naložbe ter znanja in spretnosti po vsej EU. Cilj novega instrumenta za strateške naložbe bo tudi razviti **močne in odporne neodvisne vrednostne verige**, kot so kritična infrastruktura, zelene in digitalne tehnologije in zdravstveno varstvo, ter okrepiti neodvisnost enotnega trga Unije.

Mehanizem:

Vzpostavitev proračunskega jamstva EU za financiranje naložbenih projektov prek skupine EIB in nacionalnih spodbujevalnih bank.

Proračun:

15,3 milijarde evrov za program InvestEU. Novi instrument za strateške naložbe bo poleg tega vseboval 15 milijard evrov iz instrumenta Next Generation EU.

Ključ za dodelitev:

Na podlagi povpraševanja in na voljo **vsem državam članicam.**

Izkušnje iz krize in reševanje strateških izzivov za Evropo

PROGRAM ZA ZDRAVJE

- Nov program, ki upošteva delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami na tem področju ter bo Evropi pomagal pri boju proti **prihodnjim nevarnostim za zdravje.**

Uporaba:

Naložbe v zdravstvene sisteme EU s poudarkom na:

- zdravstveni varnosti in zmogljivosti za odzivanje na krize,
- dolgoročno preprečevanju in spremljanju bolezni, dostopu do zdravstvenih storitev, diagnostiki in zdravljenju ter čezmejnem sodelovanju na področju zdravja.

Mehanizem:

Nepovratna sredstva, ki jih Evropska komisija neposredno dodeli upravičencem; javna naročila, ki jih Evropska komisija upravlja na centralni ravni.

Proračun:

9,4 milijarde evrov.

Ključ za dodelitev:

Program, ki se upravlja na centralni ravni v korist **vseh držav članic.**

rescEU – MEHANIZEM UNIJE NA PODROČJU CIVILNE ZAŠČITE

- **Okrepitev** zmogljivosti Unije za podporo civilni zaščiti pri odzivanju na **izredne razmere velikega obsega**.

Uporaba:

Infrastruktura za odzivanje na izredne zdravstvene razmere: skladiščna zmogljivost, sistemi za prevoz zdravil, zdravnikov in pacientov znotraj EU ali za njihov prevoz iz tretjih držav v EU.

Mehanizem:

Nepovratna sredstva in javno naročanje, ki jih upravlja Evropska komisija.

Proračun:

Skupno 3,1 milijarde evrov.

Ključ za dodelitev:

Program, ki se upravlja na centralni ravni v korist **vseh držav članic**.

Komisija predlaga tudi **okrepitev** drugih programov, da bodo lahko v celoti odigrali svojo vlogo pri povečanju **odpornosti** Unije in reševanju izzivov, ki jih je povzročila pandemija, ter njenih posledic:

- Skupni znesek v višini 94,4 milijarde evrov za program **Obzorje Evropa**, da se poveča evropska podpora dejavnostim na področju raziskav in inovacij, povezanih z zdravjem in podnebjem;
- skupno 87 milijard evrov za **instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje** prek novega jamstva za zunanje delovanje in **Evropskega sklada za trajnostni razvoj** za podporo partnerjem, zlasti na Zahodnem Balkanu, v sosedstvu in ostalem delu Afrike, pri njihovih prizadevanjih za boj proti pandemiji in okrevanje od njenih posledic;
- povečanje v višini 5 milijard evrov za **instrument za humanitarno pomoč**, ki odraža vse večje humanitarne potrebe v najbolj ranljivih delih sveta;
- skupno 8,2 milijarde evrov za **program za digitalno Evropo**, da se okrepi kibernetska obramba Unije in podpre digitalni prehod;
- naložbe v sodobno, visokozmogljivo prometno infrastrukturo za olajšanje čezmejnih povezav, kot je Rail Baltica, z dodatnimi 1,5 milijarde evrov za **Instrument za povezovanje Evrope**;
- ustvarjanje pogojev za dobro delujoč enotni trg kot gonilo okrevanja z ohranitvijo predlaganih proračunov za **program za enotni trg** na ravni 3,7 milijarde evrov, za programa za podporo sodelovanja na področjih **davkov in carin** pa na ravni 239 milijonov evrov oziroma 843 milijonov evrov;
- povečanje sredstev za program **Erasmus+** v višini 3,4 milijarde evrov na skupno 24,6 milijarde evrov za naložbe v mlade, pa tudi v kulturne in ustvarjalne sektorje z okrepitvijo programa Ustvarjalna Evropa na raven 1,5 milijarde evrov;
- povečanje sredstev za **skupno kmetijsko politiko** v višini 4 milijard evrov ter za **Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo** v višini 500 milijonov evrov za okrepitev odpornosti kmetijsko-živilskega in ribiškega sektorja ter zagotovitev potrebnega obsega sredstev za krizno upravljanje;
- skupno 22 milijard evrov za **Sklad za azil in migracije ter Sklad za integrirano upravljanje meja**, da se okrepi sodelovanje na področju upravljanja zunanjih meja ter migracijske in azilne politike;

© Robert Schneider
Fotolia - 2018

- skupno 2,2 milijarde evrov za **Sklad za notranjo varnost** in skupno 8 milijard evrov za **Evropski obrambni sklad** za podporo evropski strateški neodvisnosti in varnosti;
- skupno 12,9 milijarde evrov za **predpristopno pomoč** v podporo našim partnerjem na Zahodnem Balkanu.

© Evropska unija, 2020

Ponovna uporaba je dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe (licenca Creative Commons Attribution 4.0 International). Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso last EU, je morda treba pridobiti dovoljenje neposredno pri zadevnih imetnikih pravic.

Slikovno gradivo © Evropska unija, razen če ni navedeno drugače. Icons © Flaticon – vse pravice pridržane.

Print ISBN 978-92-76-18238-2

doi:10.2761/363096

KV-01-20-262-SL-C

PDF ISBN 978-92-76-18215-3

doi:10.2761/378163

KV-01-20-262-SL-N